

L.S.

Onderwerp:

Reactie BodemenergieNL op consultatie
Aanvullingswet bodem (Omgevingswet)

Ons kenmerk:

216.075/MBL/ATa

Datum:

12 mei 2016

Voor informatie:

Martin Bloemendal

Telefoonnummer:

06-25179849

@mail:

info@bodemenergieNL.nl

Geachte heer, mevrouw,

BodemenergieNL heeft met belangstelling kennisgenomen van de consultatie Aanvullingswet bodem en maakt graag gebruik van de gelegenheid om inbreng te leveren op dit wetsvoorstel. BodemenergieNL ondersteunt de consultatie reactie van de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE).

BodemenergieNL is de branchevereniging voor bedrijven die bodemenergiesystemen ontwerpen, maken en exploiteren. BodemenergieNL zet zich in voor verantwoorde groei en kwalitatief goede toepassing van de technologie. Ruim 70 bedrijven zijn lid van onze vereniging en wij behartigen de belangen van onze leden op verschillende vlakken, zo ook op het gebied van regelgeving en beleid. Voor meer informatie over onze activiteiten verwijzen wij u graag naar onze website www.bodemenergie.nl.

Insteek aanvullingswet bodem schiet door in het sectorale adagium van beschermen

In het algemeen is een zorg van NVDE en BodemenergieNL dat de voorgestelde wetgeving geen recht doet aan de balans die kan worden gevonden tussen de belangen van bescherming van de bodem en de belangen van (duurzame) energiewinning. In de voorgestelde wetgeving schiet de aandacht voor de bescherming van de bodem haar doel voorbij. Vanzelfsprekend erkennen wij het zwaarwegende belang van grondwater voor de drinkwatervoorziening. Dat dit belang wordt geborgd, staat er evenwel niet noodzakelijkerwijs aan in de weg dat de bodem voor bodemenergieopslag wordt gebruikt. Uit onderzoek van de drinkwatersector blijkt namelijk dat toepassing van bodemenergieopslag, ervan uitgaande dat de juridische kaders in acht worden genomen, geen nadelige effecten en nagenoeg geen risico's heeft voor de grondwater kwaliteit (Bonte, 2013; Bonte et al., 2013¹). Zo heeft het effect van de temperatuurverandering van de bodem door open bodemenergie systemen geen significante invloed op de grondwaterkwaliteit en er zijn geen risico's voor de volksgezondheid.

Bij gesloten systemen is het risico op lekkage beperkt en treedt bij kundige aanleg alleen op bij incidenten zoals graafwerkzaamheden. Bij eventuele slechte afdichting van scheidende bodemlagen zijn de waterkwaliteitseffecten lokaal, alleen in de directe nabijheid van het bodemenergiesysteem. De Nederlandse wetten en regels rondom boringen en toepassen van bodemenergiesystemen borgen kwaliteit en beperken/voorkomen risico's goed. Bovendien is de bodemenergiesector de eerste en tot nu toe enige energiesector die over de hele keten erkenningsplichtig is; in de normdocumenten behorend bij deze erkenning zijn grondwaterveiligheid en verantwoord bodemgebruik goed geregeld.

¹ Bonte, M., 2013. Impacts of shallow geothermal energy on groundwater quality, geo sciences. Vrije Universiteit Amsterdam, Amsterdam.

Bonte, M., Mesman, G., Kools, S., Meerker, M., Schriks, M., 2013. Effecten en risico's van gesloten bodemenergiesystemen. KWR Watercycle research institute, Nieuwegein.

Hierdoor worden de nog bestaande risico's geminimaliseerd. Een en ander maakt mogelijk dat de bescherming van de bodem en de benutting van de bodem voor gebruik van de bodem voor bodemenergieopslag, hand in hand kunnen gaan.

Gezien de uitdagende groei-doelstelling die uw collega's van het ministerie van Economische Zaken de bodemenergiebranche stelt, en de geringe risico's, is de Omgevingswet een uitgelezen kans om toe te werken naar duurzame co-existentie. **De zorg van NVDE en BodemenergieNL is dat de voorgestelde wetgeving onnodige belemmeringen opwerpt om de stevige energiedoelen te realiseren.** Deze zelfde zorg hebben wij ook geuit naar uw collega's van STRONG waar u op pagina 52 aan refereert. De huidige uitwerking houdt onvoldoende rekening met nationale verplichtingen om klimaatverandering tegen te gaan en de toepassing van duurzame energie te realiseren, waarvoor grootschalige toepassing van duurzame (bodem)energie nodig is. Vanzelfsprekend zijn NVDE en BodemenergieNL van harte bereid om mee te denken over de wettelijke verankering van de balans die tussen bescherming en gebruik kan worden gevonden. Naast dit algemene punt hebben wij nog enkele specifieke punten als reactie op de Memorie van Toelichting:

- **Pagina 9 Organisatie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving**

De Wet VHT is 14 april jl. inwerking getreden. Kunt u aangeven wat er precies is veranderd? In de praktijk blijkt dat de organisatie en uitvoering van VTH een belangrijk aandachtspunt en van grote invloed is op de uitvoering van projecten. Qua organisatie is het momenteel niet uniform welke taken gemeenten en provincies bij RUD's neerleggen. Uniformering op dat vlak is noodzakelijk. Daarnaast is de kennis en kunde van de VTH-ambtenaren een aandachtspunt omdat de werking en mogelijke effecten van bodemenergiesystemen niet goed kan worden beoordeeld zonder inhoudelijke kennis. Gezien de bredere afwegingen die moeten worden gemaakt in de omgevingsvergunning, vraagt dit meer inhoudelijke kennis en kunde. Helaas merken wij dat in de huidige sectorale aanpak het kennisniveau van VTH-ambtenaren regelmatig te wensen over laat, dit frustriert de voortgang van projecten en is (in veel gevallen significant) kostenverhogend. Het afwegings- en toetsingskader van de omgevingsvergunning lijkt vele male complexer te worden. Het kennisniveau en de ervaring van de VTH-ambtenaren zijn van dan doorslaggevend belang om tot werkbare procedures te komen. Vanuit de sector zijn wij bereid om kennissessies te organiseren over bodemenergiesystemen.

- **Pagina 25 Waterschappen bevoegd gezag voor bodemverontreinigingen**

Wij zijn geen voorstander van een verschuiving van bevoegd gezag voor bodemverontreinigingen van provincie naar waterschap. Dit druist in tegen de 1 loket gedachte en het algemene standpunt dat de provincie bevoegd gezag is voor alle bodemenergiesystemen. Wij verzoeken u om de alinea m.b.t. wie het bevoegd bezag is en bij wie de beheertaak ligt, te verduidelijken (m.n. de zin: "Onderdelen van deze beheertaak moet de provincie neerleggen bij de waterschappen").

- **Pagina 32 Beschikbaarheid van informatie**

Informatie over bodemopbouw en andere gebruikers van de bodem is van cruciaal belang bij het ontwikkelen en toepassen van nieuwe bodemenergiesystemen. Deze informatie moet makkelijk beschikbaar en betrouwbaar zijn. In de huidige situatie is dat niet het geval. Wij hebben grote zorgen of dat met de komst van de Omgevingswet en het Digitale Stelsel zal verbeteren. Dit is een belangrijk aandachtspunt.

De beschikbaarheid van informatie wordt steeds belangrijker door de intensivering van land- en bodemgebruik. Volledige en betrouwbare informatie over bodemgegevens en bodemgebruik is cruciaal om duurzaam, verantwoord en doelmatig gebruik van de bodem te kunnen waarborgen. Als er meerdere bevoegde gezagen blijven is de toelevering van informatie aan het "Informatiehuis Bodem" in het Digitaal Stelsel van cruciaal belang. Alle informatie die bij vergunningsaanvragen en meldingen moet worden aangeleverd moet beschikbaar zijn in het "Informatiehuis Bodem".

Uiteraard is BodemenergieNL graag bereid tot nadere toelichting. Hiertoe kunt u contact opnemen met ondergetekende, per email martin.bloemendal@kwrwater.nl of telefoon 06-25179849.

Hoogachtend,
BodemenergieNL

Martin Bloemendal
Bestuurslid